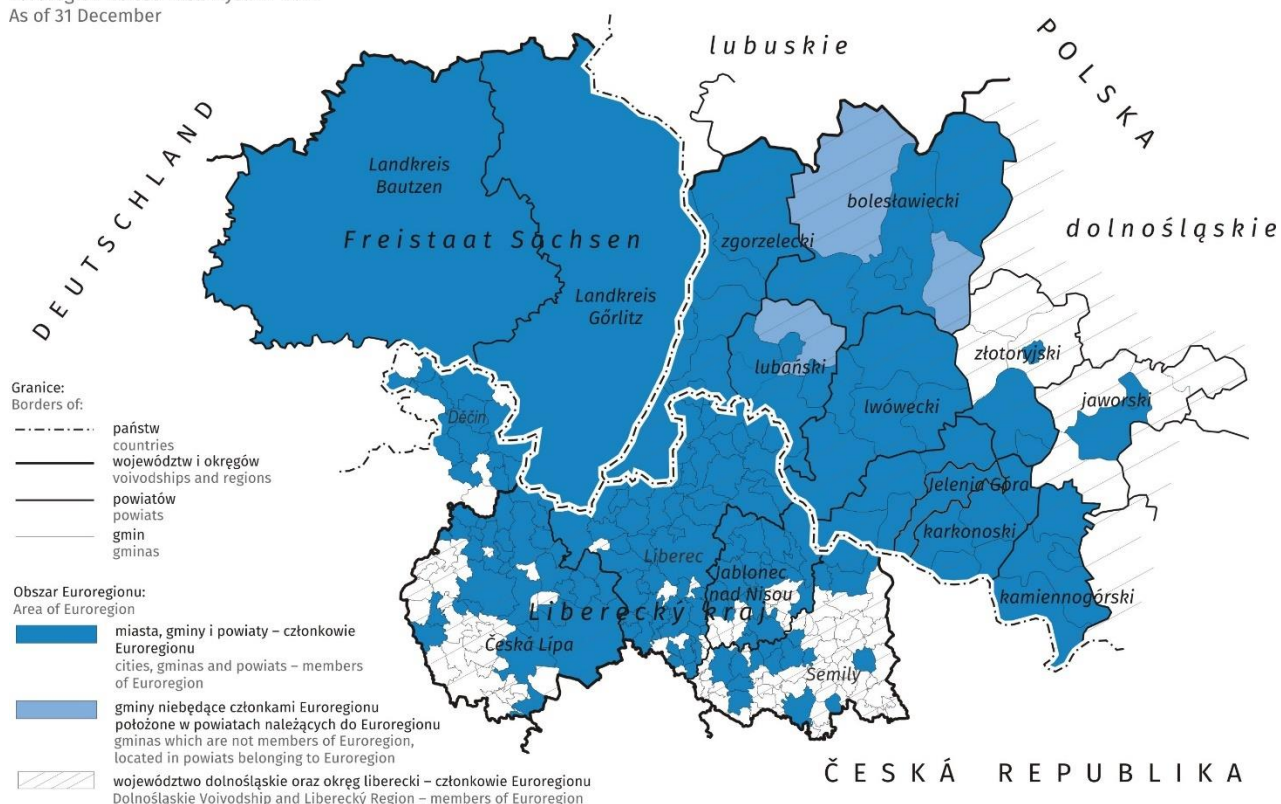

Sprawozdanie z działalności EUROREGIONU NYSA za rok 2022

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa in 2022
As of 31 December

Euroregion Nysa jest wspólnotą trzech krajowych stowarzyszeń działającą na obszarze trzech graniczących ze sobą państw. W tworzeniu euroregionu uczestniczyli i nadal w nim uczestniczą przedstawiciele lokalnych i regionalnych władz samorządowych, a także reprezentanci innych organizacji i instytucji z Polski, Czech i Niemiec.

Podstawowym celem stowarzyszenia Euroregion Nysa (PL) jest działalność na rzecz rozwoju społecznego, gospodarczego i stałej poprawy warunków życia mieszkańców euroregionu.

Cele euroregionalne realizowane są w szczególności z uwzględnieniem specyfiki położenia regionu w obszarze styku granic Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Federalnej Niemiec oraz szans, jakie to położenie stwarza dla wszystkich trzech stron.

1. Szczegółowymi celami Euroregionu Nysa są m.in:

- a) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi,
- b) działanie na rzecz rozwoju i wzajemnego dostosowania systemów infrastruktury technicznej i społeczno-usługowej o charakterze ponadgranicznym,
- c) działanie na rzecz integracji europejskiej jej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- d) dążenie do zwiększenia potencjału gospodarczego regionu przy zachowaniu zasad i rygorów ekologicznych,
- e) rozszerzanie i pogłębianie międzynarodowej współpracy młodzieży,
- f) rozwój turystyki i przejść granicznych,
- g) upowszechnianie nauki i oświaty, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, upowszechnianie kultury, sztuki oraz ochrona tradycji i dóbr kultury,
- h) zarządzanie środkami pomocowymi, pozyskiwanie innych środków budżetowych i pozabudżetowych.

2. Euroregion Nysa realizuje swoje cele w szczególności przez:

- a) współdziałanie z czeskimi i niemieckimi podmiotami komunalnymi w ramach trójstronnego Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa,
- b) harmonizowanie działalności komunalnej w zakresie programowania rozwoju gmin poprzez koordynację prac właściwych jednostek i służb wszystkich trzech krajów,
- c) tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi bezpośrednich kontaktów osobistych pomiędzy mieszkańcami trzech sąsiadujących krajów,
- d) dążenie do usuwania przeszkód wynikających z faktu istnienia granic państwowych,
- e) wspieranie wzajemnego poznania oraz ścisłego współdziałania Polaków, Niemców i Czechów,
- f) wspieranie inicjatyw oświatowych, kulturalnych,
- g) podejmowanie działań dla rozwoju sportu, turystyki i rekreacji,
- h) podejmowanie działań na rzecz rozwoju świadomości ekologicznej i ochrony środowiska,
- i) współpracę z organizacjami pozarządowymi,
- j) współpracę z administracją rządową i jednostkami samorządu terytorialnego,
- k) gromadzenie środków finansowych na cele statutowe stowarzyszenia.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

1. Trójstronna Rada Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Radę Euroregionu tworzy 30 przedstawicieli stron narodowych (po 10 z każdej ze stron).

W roku 2022 odbyło się jedno posiedzenie trójstronnej Rady Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa - w dniu 26 sierpnia w Świeradowie Zdroju.

Rada Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa zajmuje się przede wszystkim bieżącą działalnością Euroregionu, opracowaniem dokumentów trójstronnych oraz ich aktualizacją; są to: Ramowe porozumienie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, Regulamin Rady Wspólnoty Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, Regulamin Prezydium Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Posiedzenie Rady Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa w Świeradowie Zdroju.

2. Prezydium Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

W skład Prezydium Euroregionu wchodzi:

ze strony polskiej	- Piotr Roman
ze strony niemieckiej	- Stephan Meyer
ze strony czeskiej	- Martin Půta

W 2022 roku odbyły się 2 posiedzenia Prezydium:

72-emu Prezydium Euroregionu Neisse-Nisa Nysa przewodniczył Prezydent polskiej strony Piotr Roman. Posiedzenie odbyło się w Urzędzie Miasta Zgorzelec w dniu 5 kwietnia.

Kolejne, 73 posiedzenie Prezydium odbyło się 6 grudnia w Goerlitz, w Hotelu Obermuhle. Przewodniczył mu nowy Prezydent Euroregionu Neisse i zarazem nowy Starosta Goerlitz dr Stephan Meyer.

Tematem posiedzeń były zagadnienia dotyczące zakończenia prac nad nową strategią Euroregionu Neisse-Nisa Nysa na lata 2021-2027 oraz przyszłości Euroregionu.

Skupiono się w także na trójstronnych grupach roboczych bazujących na strategii, jak również omówiono wdrażanie nowych programów Funduszy Małych Projektów: Polska – Saksonia, Czechy-Polska, Saksonia-Czechy oraz FMP Turów.

Prezydium zapoznano z realizacją polskich, czeskich i niemieckich projektów własnych Euroregionu.

3. Sekretariat Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Sekretariat Euroregionu Nysa w składzie: Dyrektor -Tomasz Śliwa (PL), Dyrektor - Markus Köhler (D) i Dyrektor - Ondřej Havlíček (CZ) spotyka się regularnie jeden lub dwa razy w miesiącu. Niektóre spotkania odbywają się online.

Na spotkaniach omawiano sprawy dotyczące bieżącej działalności Euroregionu, w szczególności istotnych zmian, reorganizacji funkcjonowania i zarządzania funduszami przez Euroregiony. Opracowywano szczegóły wdrażania nowych programów parasolowych, aktywności grup roboczych oraz inicjatyw podmiotów zrzeszonych w ERN.

Sekretariat organizuje posiedzenia trójstronnych organów ERN: Prezydium, Rady ERN, jak również Komitetów Sterujących FMP.

W 2022 roku została ukończono prace nad strategią Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa na lata 2021-2027.

Sekretariat koordynuje działania członków Euroregionu i wydarzenia, a także organizuje i uczestniczy w posiedzeniach grup roboczych.

Euroregion Nysa (PL)

Podmioty stowarzyszone w Euroregionie Nysa

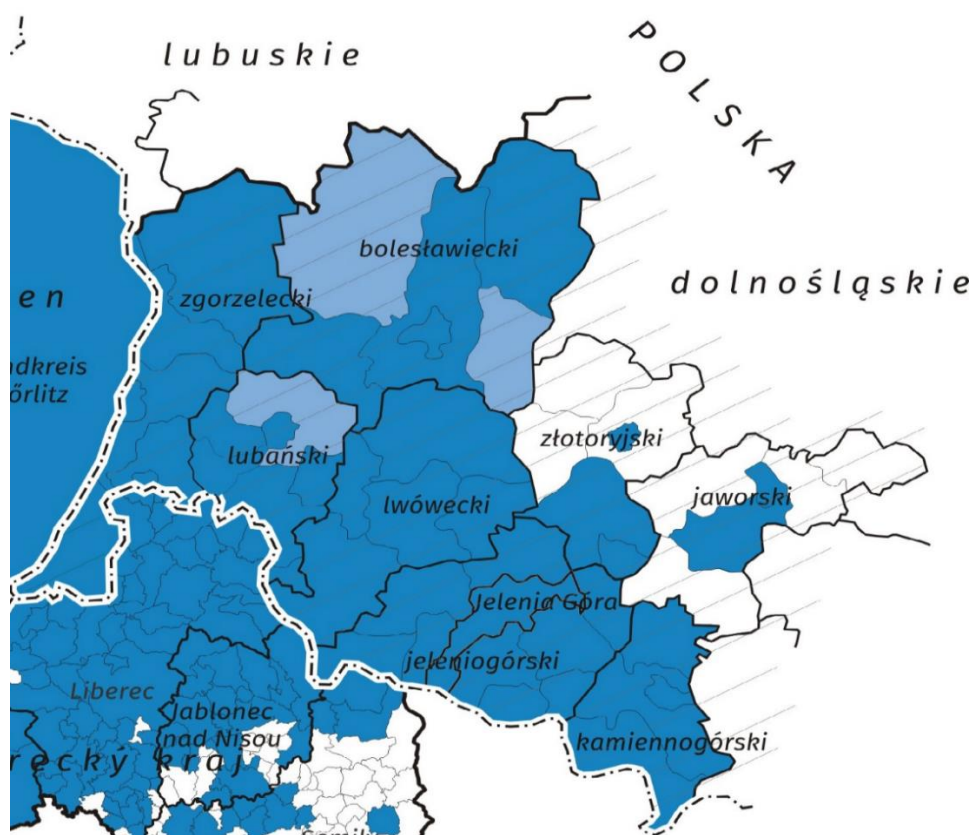
Na koniec roku 2022 liczba członków Euroregionu Nysa wynosiła 48. W skład Euroregionu Nysa wchodziło 41 gmin, 6 powiatów i 1 województwo.

Gminy:

Bogatynia, Bolesławiec m., Bolesławiec gm., Gromadka, Gryfów Śl., Janowice Wielkie, Jawor, Jelenia Góra, Jeżów Sudecki, Kamienna Góra m., Kamienna Góra gm., Karpacz, Kowary, Leśna, Lubań, Lubawka, Lubomierz, Lwówek Śląski, Marciszów, Mirsk, Mysłakowice, Nowogrodziec, Olszyna, Paszowice, Piechowice, Pieńsk, Platerówka, Podgórzyn, Siekierczyn, Stara Kamienica, Sulików, Szklarska Poręba, Świeradów Zdrój, Świerzawa, Węgliniec, Wleń, Wojcieszków, Zawidów, Zgorzelec m., Zgorzelec gm., Złotoryja m.

Powiaty: Bolesławiecki, Karkonoski, Kamiennogórski, Lubański, Lwówecki, Zgorzelecki.

Województwo: Dolnośląskie

1. Konferencja Krajowa Euroregionu Nysa

Konferencja Krajowa o charakterze przedstawicielskim oraz o uprawnieniach stanowiących jest najwyższą władzą Euroregionu Nysa.

XLIV Konferencja Krajowa obradowała w dniu 1 kwietnia 2022 r. w siedzibie Fundacji Pomocy Niepełnosprawnym w Płakowicach k. Lwówka Śląskiego. Na posiedzeniu podjęto następujące kwestie:

- przyjęto i zatwierdzono sprawozdania z działalności oraz finansowe,
- przyjęto plan finansowy na rok 2022,
- udzielono absolutorium Konwentowi,
- przyjęto sprawozdanie z działalności Grup Roboczych,
- określono najważniejsze zadania Stowarzyszenia na 2022 r.,
- omówiono zasady wdrażania programów Interreg 2021-2027,
- nakreślono zasady funkcjonowania Funduszu Małych Projektów Turów,
- uchwalono podwyższenie składki członkowskiej.

XLIV Konferencja Krajowa Lwówek Śląski Płakowice

2. Konwent Euroregionu Nysa

Konwent jest organem wykonawczym i zarządzającym stowarzyszenia, składa się z dziesięciu osób. W skład Konwentu wchodzi:

- a) Prezydent jako jego przewodniczący,
- b) dwóch Wiceprezydentów,
- c) Skarbnik,
- d) Członkowie.

Prezydent organizuje i kieruje pracą Konwentu oraz reprezentuje stowarzyszenie na zewnątrz.

Konwent Euroregionu Nysa tworzą:

Piotr Roman - Prezydent

Jerzy Łuźniak - Wiceprezydent

Krzysztof Wiśniewski - Wiceprezydent

Edward Dudek - Skarbnik

Członkowie:

Mariola Szczęsna

Leszek Leśko

Cezary Przybylski

Robert Starzyński

Mariusz Tomiczek

Artur Zych

Do statutowych zadań Konwentu należy:

- a) koordynacja działań stowarzyszenia i wszystkich jego jednostek organizacyjnych,
- b) opracowywanie rocznych planów finansowych i ich zmian,
- c) sporządzanie rocznych bilansów i sprawozdań finansowych,
- d) sporządzanie rocznych i końcowych sprawozdań ze swojej działalności,
- e) nawiązywanie stosunku pracy z dyrektorem i głównym księgowym.

Konwent w roku 2022 obradował 6 razy: 4 stycznia, 17 marca, 1 kwietnia, 18 sierpnia, 19 września oraz 15 grudnia.

Konwent zajmował się ponadto bieżącą działalnością Euroregionu, w tym m.in.:

- nadzorem nad gospodarką finansową Euroregionu Nysa,
- przygotowaniem posiedzeń Prezydium, Rady Euroregionu oraz Konferencji Krajowej,
- monitorowaniem procesu wdrażania funduszy pomocowych w Euroregionie Nysa oraz zmian w systemie zarządzania.

Posiedzenie Konwentu w siedzibie stowarzyszenia w Jeleniej Górze

3. Komisja Rewizyjna Euroregionu Nysa

Komisja Rewizyjna jest organem kontroli Euroregionu Nysa. Zadaniem Komisji Rewizyjnej jest prowadzenie merytorycznej i formalnej kontroli działalności finansowej Euroregionu i wszystkich jego jednostek organizacyjnych. Komisja Rewizyjna bada również:

- a) przestrzeganie statutu oraz **wydaných** na jego podstawie regulaminów,
- b) realizację uchwał organów stowarzyszenia,
- c) poprawność prowadzenia całej dokumentacji stowarzyszenia i wszystkich jego jednostek organizacyjnych.

Komisja Rewizyjna działała w składzie:

- Ewa Kocemba – Przewodnicząca
- Wojciech Poczynek – Członek Komisji
Dariusz Pawliszczy

 Członek Komisji

4. Trójstronne dziedziny priorytetowe

W zakresie działalności trójstronnej opracowano nową Strategię Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Przyjęto w niej priorytetowe dziedziny tematyczne, na bazie których realizowano działalność Euroregionu. Wskazane dziedziny priorytetowe to:

- Komunikacja
- Gospodarka i turystyka
- Ochrona środowiska i klimatu, energetyka
- Zarządzanie kryzysowe
- Kultura, edukacja i wiedza
- Wspieranie współpracy transgranicznej

Działalność trójstronna opiera się na aktywności *grup roboczych* w ramach podanych wyżej dziedzin.

Spotkanie zespołu Euroregionu Neisse-Nisa Nysa – opracowanie Strategii

5. Grupy Robocze Euroregionu Nysa

W roku 2022 Konferencja Krajowa wychodząc naprzeciw ustaleniom trójstronnym powołała strukturę „Działania priorytetowe” koncentrujące się na następujących zagadnieniach:

- komunikacja,
- gospodarka i turystyka,
- ochrona środowiska i klimatu, energetyka,
- zarządzanie kryzysowe,
- kultura, edukacja i wiedza,
- wspieranie współpracy transgranicznej.

W ramach tych działań odbyły się spotkania w węższym i szerszym gronie w zależności od poruszanych zagadnień.

W dalszym ciągu na działalność Grup Roboczych w roku 2022 w sposób istotny wpływały obostrzenia zw. z c-19. Dotyczyło to szczególnie pierwszej połowy 2022, w późniejszym okresie nastąpiła aktywizacja działań. Oprócz spotkań on-line udało się zorganizować kilkanaście spotkań bezpośrednich.

KSZTAŁCENIE (Edukacja)

7.10. – odbyło się „Trójnarodowe forum specjalistyczne dla przedszkoli”.

KOMUNIKACJA DROGOWA

Przewodniczący: Zbigniew Jakiel (Powiat Karkonoski)

W roku 2022 Grupa Robocza kontynuowała konsultacje w zakresie aktualizacji priorytetów drogowych, co zostanie zakończone w roku 2023.

Spotkanie trójstronne odbyło się 14.12. 2022 w Zittau.

W styczniu i lutym 2022r. prowadzono ustalenia dotyczące komunikacji autobusowej w rejonie Zittau- Bogatynia – Frydlant – Świeradów Zdrój. 15 lutego odbyło się w tej sprawie spotkanie robocze w Bogatyni.

Odbyło się 6 spotkań konsultacyjnych.

KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Grupa Robocza uczestniczyła w konsultacjach w zakresie aktualizacji priorytetów kolejowych, co zostanie zakończone w roku 2023.

TURYSTYKA

Przewodniczący: Maciej Gałęski (Euroregion Nysa)

Spotkania trójstronne odbyły się:

19.09. - w Bautzen

18.10. - online

Analizowano kwestie związane z zapisami Strategii ERN.

Uczestniczono w Karkonoskich Spotkaniach Turystycznych w Karpaczu.

TURYSTYKA ROWEROWA

Przewodniczący: Andrzej Mateusiak (PTTK Jelenia Góra)
Uczestniczono w przygotowaniu strategii Euroregionu Nysa.
Przygotowano spotkanie trójstronne, które odbyło się już w roku 2023.

TRANSGRANICZNE ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

Głównym wydarzeniem były polsko-czeskie ćwiczenia pożarnicze organizowane w Karkonoszach przez Powiat Karkonoski.
Realizowane były projekty transgraniczne. Kontynuowano współpracę z Państwową Strażą Pożarną oraz ze Związkiem Ochotniczych Straży Pożarnych RP.
Odbyło się 7 spotkań roboczych.

RATOWNICTWO MEDYCZNE

Głównym wydarzeniem było I Europejskie Forum Ratownictwa Medycznego w Szklarskiej Porębie 18-20.05.2022 r.
Kontynuowano prace nad porozumieniem ratowniczym na granicy polsko-niemieckiej,

CZYSTA NYSA

Przewodniczący: Janusz Grzeszczuk (Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej)
W roku 2022 odbyło się spotkanie trójstronne 1.09.
Konsultowano Strategię ERN.
W marcu 2022 przeprowadzono konsultację w zakresie zaangażowania Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej w prowadzenie Grupy Roboczej Czysta Nysa. 15.03.2022 w Zgorzelcu potwierdzono współpracę w tym zakresie.

OCHRONA SANITARNA (ZDROWIE PUBLICZNE)

Przewodnicząca: Ewa Czyżewska (Dyr. Powiatowej Stacji SANEPID w Jeleniej Górze)
W roku 2022 odbywała się współpraca służb sanitarnych, którą zainicjował Euroregion Nysa w roku 1997.
Po latach przerwy odbyło się spotkanie trójstronne 28.11. w Hernhut.

BIBLIOTEKI

Przewodniczący: Joanna Jagodzińska (Książnica Karkonoska w Jeleniej Górze)
Odbyły się posiedzenia trójstronne w dniach:
9.02. – on line
14.06. – Liberec
29.09. - online
15.11.- Bautzen
20 czerwca 2022 miało miejsce wręczenie nagród w Konkursie Duch Gór w Książnicy Karkonoskiej w Jeleniej Górze. Nagrody ufundował również Euroregion Nysa.

Spotkanie robocze Grupy Biblioteki – Zabytkowe zbiory Biblioteki w Görlitz

HISTORIA

Z uwagi na brak aktywności w grupie „Historia” planowane jest utworzenie podgrupy „Muzea”, która będzie pracować w ramach grupy „Kultura” po dostosowaniu struktury polskich grup do struktury grup niemieckich i czeskich. Muzea z uwagi na swój charakter i kadry są zainteresowane taką współpracą.

LASY

Przewodniczący: Lubomir Leszczyński (Nadleśniczy Nadleśnictwa Świeradów Zdrój)

W roku 2022 nie udało się zorganizować posiedzenia trójstronnego.

Odbyły się 2 spotkania robocze.

OCHRONA ZABYTKÓW

Przewodniczący: Jacek Jakubiec

W strategii ERN głównym zadaniem było i w dalszym ciągu pozostaje zachowanie oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, szczególnie bogatego w tej części Europy.

Spotkanie trójstronne odbyło się 4 lipca w Zittau, związane z problematyką ochrony domów przysłupowych. Jest to jeden ze stałych priorytetów w aktywności grupy. Trójstronne spotkanie 26 października w Zittau dotyczyło kwestii związanych z problemem braku kadry, fachowców rzemieślników pracujących przy konserwacji obiektów zabytkowych. Zgodzono się z propozycją zaprezentowaną przez stronę polską, aby przygotować i wdrożyć *program rozwoju potencjału wykonawstwa renowacyjno-konserwatorskiego*. Chodzi w nim przede wszystkim o wykonawców bezpośrednich, czyli rzemieślników różnych specjalności. Uznano, że powinny to być działania długofalowe w ramach nowej strategii Euroregionu Nysa do roku 2027. Dla ich pilotowania na etapie przygotowawczym utworzony został zespół zadaniowy w składzie: Jens Nieders (DE), Jiri Dvorak (CZ) i Jacek Jakubiec (PL).

Odbyło się również przeglądowe spotkanie online 16.12.2022.

STATYSTYKA

Przewodniczący: Sławomir Banaszak (Kierownik Urzędu Statystycznego we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze). W 2022 r. odbyło się jedno spotkanie trójstronne online, w którym uczestniczyli statystycy z Czeskiego Urzędu Statystycznego Przedstawicielstwa w Libercu, Krajowego Urzędu Statystycznego Saksonii w Kamenz, Urzędu Statystycznego we Wrocławiu Oddziału w Jeleniej Górze oraz przedstawiciele z sekretariatów poszczególnych części Euroregionu.

W 2022 r. grupa robocza „Eurex-Statystyka” opracowała kolejną edycję publikacji „Euroregion Nysa – wybrane informacje statystyczne w 2020 r.”. Jest to coroczna publikacja przekrojowa informacyjna o powiatach i gminach tworzących Euroregion, opracowywana od 2000 r. Dane prezentowane są w pięciu działach tematycznych: „Ludność”, „Warunki życia ludności, ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, „Turystyka”, „Podmioty gospodarki narodowej i rynek pracy”, „Użytkowanie gruntów. Meteorologia”. Uzupełnieniem danych w tablicach jest zestaw kartogramów, na których przedstawiane są wybrane zjawiska w przekroju powiatów. Publikacja jest dostępna na stronach internetowych urzędów statystycznych we Wrocławiu, Libercu i Kamenz oraz na stronie Euroregionu Nysa.

GOSPODARKA

Przewodniczący: Karol Stasik

Grupa w roku 2022 spotkała się trójstronnie:

26.10. – Zittau

24.11. – online

Głównym tematem był rynek pracy w sytuacji pandemii. Omawiano także zagadnienia dot. Strategii ERN. Ważnym elementem jest wprowadzenie do tematyki gospodarczej zagadnień turystycznych.

KULTURA

W roku 2022 Grupa wspierała inicjatywy podmiotów kultury, które były bardzo utrudnione ze względu na ograniczenia pandemiczne.

Aktywność podjęło Muzeum Zabawek w Karpaczu, które skutecznie zrealizowało projekt programu Polska-Saksonia dotyczący dziedzictwa kulturowego „Z inspiracji wspólnego dziedzictwa”. W ramach 30-lecia Euroregionu Nysa zaprezentowano ten projekt na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie na bazie kooperacji z Narodowym Centrum Kultury i przy głównym finansowaniu miasta Karpacz. Wystawa tego projektu była prezentowana w okresie czerwiec-lipiec 2022.

21.07.2022 odbyła się w Jeleniej Górze konferencja z udziałem przedstawicieli kultury Euroregionu Nysa poświęcona wykorzystaniu środków FMP w latach 2014-2020 i kolejnej perspektywie finansowej. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu 30-lecia Euroregionu Nysa.

Spotkania online odbyły się także w dniach:

26.10.2022; 14.11.2022; 21.10.2022 w systemie online odbyła się konferencja „Funkcjonowanie muzeów i galerii w Czechach i Polsce w dobie koronawirusa i po nim – aktualności, wyzwania, projekty”.

Grupy Robocze w 2022 roku spotykały się w grupach trójstronnych bezpośrednio jak również on-line za pośrednictwem platformy Webex.

Spotkanie Grupy Roboczej Kultura w Jeleniogórskim Ratuszu

6. Promocja

W zakresie promocji działań Euroregionu Nysa informacje umieszczano na bieżąco na Facebooku oraz stronie internetowej Euroregionu. Podjęto działania dotyczące modyfikacji strony internetowej w zakresie układu graficznego i funkcjonalności – prace te będą zakończone w 2023 r.

W dniu 21 czerwca odbyła się konferencja prasowa Prezydenta Euroregionu p. Piotra Romana, wiceprezydenta p. Jerzego Łuźniaka oraz dyrektora i pracowników Euroregionu. Media otrzymały informacje na temat 30 lat pracy Euroregionu, liczby zrealizowanych projektów i planów na kolejne lata.

Z okazji przypadającej 30 rocznicy utworzenia Euroregionu Nysa, została przygotowana i udostępniona na Placu Ratuszowym w Jeleniej Górze wystawa fotograficzna prezentująca wybrane projekty euroregionalne polskie, czeskie i niemieckie.

Pracownicy Euroregionu – m.in. Gabriela Zawiła i Teresa Kot, a także Jacek Jakubiec uczestniczyli w pracach nad aktualizacją „Strategii Euroregionu Nysa na lata 2021 - 2027”. Przeprowadzono konsultacje z samorządami, gminami członkowskimi Euroregionu oraz z grupami roboczymi. Odbyło się szereg spotkań bezpośrednich w Zittau, Libercu i Jeleniej Górze oraz spotkania on-line, także z udziałem przedstawicieli grup roboczych.

Pracownicy Euroregionu Nysa, ze szczególnym wkładem Macieja Gałęskiego, przygotowali uroczystości związanych z 30-leciem Euroregionu. Przygotowano artykuły do publikacji wydawanej przez stronę niemiecką. Gala obchodów jubileuszu z uwagi na pandemię została przeniesiona z wcześniej planowanego terminu (grudzień 2021 r.) na czerwiec 2022 roku. Uroczystości 30-lecia odbyły się w Teatrze im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze – w formie koncertu z udziałem dzieci i młodzieży z Polski i Czech (chóry i orkiestra). Przedsięwzięcie było współfinansowane w ramach polsko-czeskiego projektu własnego ERN.

7. Biuro ERN

W Biurze Euroregionu Nysa w Jeleniej Górze na koniec 2022 roku zatrudnionych było 14 osób (13 etatów). W zw. m.in. z reorganizacją zarządzania programami, na początku 2023 nastąpiła redukcja o 1 etat, a do końca 2023 planowane jest dalsze zmniejszenie zatrudnionego personelu do 9 i 1/3 etatu, przy czym strona polska będzie zatrudniać pracowników niemieckich (1 i 1/3 etatu), a strona czeska – pracowników polskich (3 etaty).

Do zadań Biura należało w minionym okresie:

- obsługa kontaktów trójstronnych, przygotowywanie spotkań statutowych organów Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (Prezydium, Rada, Sekretariat, Forum Bezpieczeństwa, Grupy Robocze) i przygotowywanie tematów i materiałów z tym związanych,
- obsługa działalności organów statutowych Euroregionu Nysa (Konferencji Krajowej, Konwentu, Komisji Rewizyjnej, Grup Roboczych),
- koordynowanie i realizacja Funduszu Małych Projektów Interreg V A Czechy-Polska,
- koordynowanie i realizacja Funduszu Małych Projektów Interreg V Polska – Saksonia,
- koordynacja i realizacja projektów w ramach Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży,
- współpraca z członkami poprzez uczestnictwo w sesjach rad gmin, posiedzeniach zarządów,
- uczestnictwo w Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Przygranicznej,
- obsługa i realizacja projektów własnych Euroregionu,
- organizacja kolejnej edycji Konkursu „Uczę się bezpiecznie żyć”.

8. EUWT „NOVUM”

Euroregion uczestniczył w pracach bieżących Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej „NOVUM”.

Historia, cele i zadania.

EUWT NOVUM zostało utworzone w 2015 roku w celu intensyfikacji, ułatwienia i upowszechniania polsko-czeskiej współpracy transgranicznej na rzecz wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej obszaru działania Ugrupowania. Dla osiągnięcia powyższego celu Ugrupowanie realizuje następujące zadania:

- rozwój współpracy, zdolności oraz wspólnego wykorzystywania zasobów ludzkich infrastruktury, w szczególności w sektorach takich jak turystyka, kultura, edukacja i ochrona zdrowia, a także na potrzeby badań i rozwoju technologii,
- wspieranie i poprawa wspólnej ochrony zasobów naturalnych i kulturowych i wspólnego zarządzania nimi, jak również zapobieganie zagrożeniom naturalnym i technologicznym,
- zmniejszanie izolacji poprzez poprawę dostępu do usług i sieci transportowych, informacyjnych i komunikacyjnych, a także transgranicznych systemów i urządzeń dostaw wody i energii oraz zagospodarowania odpadów,
- wspieranie przedsiębiorczości, w szczególności rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, turystyki, kultury oraz handlu transgranicznego,
- wspieranie i propagowanie badań, rozwoju technologicznego i innowacji,

- wspieranie i propagowanie skutecznej i spójnej współpracy transgranicznej, w tym współpracy prawnej i administracyjnej,
- propagowanie integracji transgranicznych rynków pracy,
- propagowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia, równości płci i równości szans, szkoleń i integracji społecznej,
- wspieranie powiązań pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi,
- zapewnienie współdziałania, dialogu oraz warunków sprzyjających debacie politycznej i społecznej,
- umożliwienie tworzenia, wnioskowania i realizacji projektów w ramach wspólnie opracowywanej strategii rozwoju.

Członkowie i siedziba.

Założycielami i członkami Ugrupowania są:

- Województwo Dolnośląskie,
- Euroregion Nysa,
- Euroregion Nisa,
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis,
- Kraj Liberecki,
- Kraj Kralowohradecki,
- Kraj Pardubicki,
- Kraj Ołomuniecki,
- Euroregion Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej – Euroregion Glacensis.

Siedziba statutowa EUWT NOVUM znajduje się w Jeleniej Górze przy ul. 1 Maja 27.

9. Federacja Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej

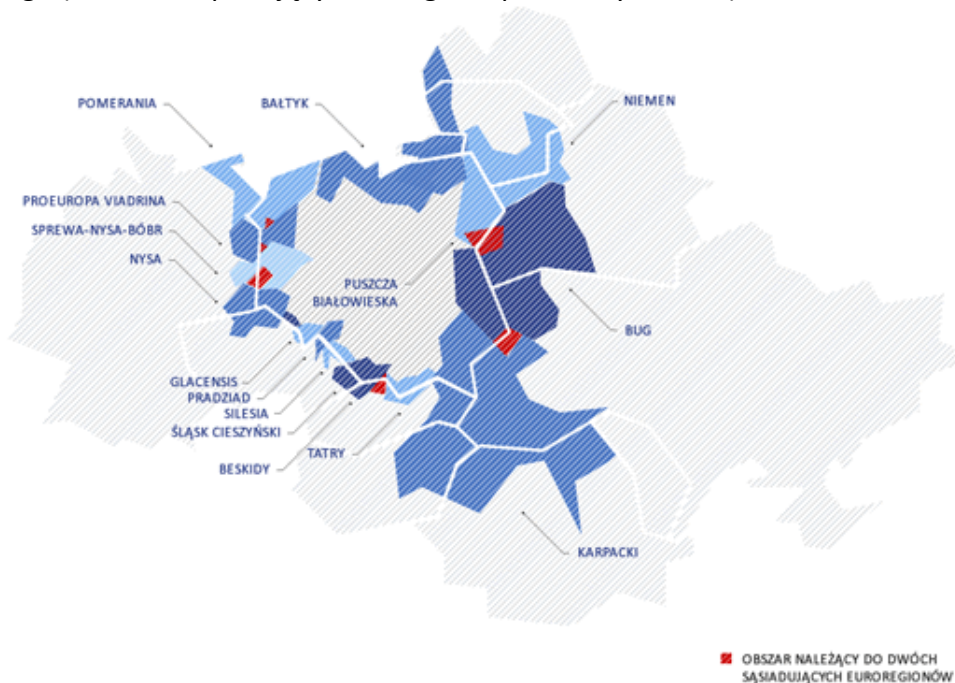
Euroregion uczestniczył w pracach Federacji Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej.

W skład Federacji Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej wchodzi 14 polskich euroregionów tj.:

- Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk
- Euroregion Beskidy
- Euroregion Bug
- Euroregion Glacensis
- Euroregion Karpacki
- Stowarzyszenie Euroregion Niemen
- Euroregion Nysa
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania
- Euroregion Pradziad
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pro Europa Viadrina
- Euroregion Silesia
- Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr
- Euroregion Śląsk Cieszyński

- Euroregion „Tatry”

Federacja Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej skupia łącznie: 595 gmin, 70 powiatów, 11 powiatów grodzkich, 4 samorządy wojewódzkie oraz Wojewodę Lubuskiego (członek wspierający Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr)

Źródło mapki: Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

10. Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych [SERG/AGEG]

Współpraca transgraniczna jest podstawową działalnością dla regionów przygranicznych. Dzięki współpracy społeczności z obu stron granicy przekształcają terytorium i promują rozwój obszaru. SERG działa na rzecz inicjowania, wspierania i koordynowania współpracy między regionami przygranicznymi w Europie.

SERG wzmacnia współpracę transgraniczną poprzez:

- wypełnianie naszej misji reprezentowania interesów członków SERG i promowania wymiany między zainteresowanymi stronami;
- wspieranie członków poprzez nasze usługi;
- organizowanie wydarzeń, takich jak konferencje i warsztaty,
- promowanie inicjatyw i podnoszenie świadomości na temat współpracy transgranicznej;
- wdrażanie projektów mających na celu pomoc interesariuszom i promowanie najlepszych praktyk współpracy;
- informowanie interesariuszy za pośrednictwem biuletynów SERG i mediów społecznościowych.

Sieć współpracy

W celu realizacji swoich usług SERG współpracuje z wieloma partnerami w Europie i poza nią. W ciągu prawie 50 lat pracy reprezentującej interesy wszystkich regionów przygranicznych i transgranicznych na wszystkich poziomach, SERG wypracował rozległą sieć partnerów.

Zgromadzenie Ogólne SERG odbyło się, 29-30 września 2022 r. w Republice Serbii Nowy Sad, Autonomiczna Prowincja Wojwodina

SERG zrzesza obecnie około 100 członków - regionów przygranicznych i transgranicznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej i Rady Europy. Na liście członków znajdują się również różne stowarzyszenia regionów przygranicznych, a w ostatnim czasie do stowarzyszenia dołączyły również izby gospodarcze z regionów przygranicznych bez stałych struktur transgranicznych. Istnieją silne relacje z osobami niebędącymi członkami poprzez partnerstwa projektowe, udział w innych sieciach itp. Istnieje również regularny kontakt z transgranicznymi ekspertami, naukowcami, politykami, praktykami, przedsiębiorcami i ogólnie obywatelami.

Delegaci ERN Nysa: Edward Dudek - Jeżów Sudecki, Zbigniew Kulik - Karpacz, wzięli udział w posiedzeniu Prezydium oraz w Zgromadzeniu Ogólnym SERG, w czasie którego odbyły się wybory nowych władz.

Na Prezydenta SERG wybrany został p. Karl-Heinz Lambertz - Prezydent Parlamentu Regionalnego w Belgii. Jednym z jego zastępów został wybrany Zbigniew Kulik z Euroregionu Nysa.

Przedstawiono także Raport roczny 2021 - Sprawozdania do zatwierdzenia, nowy program prac oraz plan wydatków finansowych.

Zgromadzenie Ogólne SERG przyjęło budżet na rok 2022 w dniu 21 października 2021 r. w Arnhem (Holandia). Składka członkowska za 2022 r. dla Euroregionu Nysa wyniosła 1.861 €.

Odbyła się też dwudniowa, doroczna konferencja pt. „Nowe rozwiązania dla przyszłości regionów transgranicznych”, w której wzięli udział zaproszeni przedstawiciele z wielu krajów europejskich.

Nagroda Sail of Papenburg

Od 2002 roku AEBR przyznaje nagrodę Sail of Papenburg (Żagiel miasta Papenburg) dla regionów przygranicznych i transgranicznych, zainicjowaną i ufundowaną przez region EMS Dollart (EDR).

W jury jednym z 10 członków tej nagrody jest Zbigniew Kulik z Euroregionu Nysa w Jeleniej Górze, wybrany na Zgromadzeniu Ogólnym SERG w 2002 roku. Nagroda ta honoruje wybitne osiągnięcia projektów współpracy transgranicznej w dziedzinie kultury, gospodarki, współpracy instytucjonalnej, środowiska i społeczeństwa. Celem Nagrody jest uwidocznienie dobrze funkcjonujących inicjatyw lokalnych oraz sprzyjanie powielaniu tych inicjatyw w innych regionach przygranicznych. Nagroda motywuje również regiony przygraniczne i transgraniczne do dalszego aktywnego angażowania się w budowanie lepszych relacji na granicach między państwami w całej Europie.

Każdego roku SERG wyznacza konkretne motto, które leży u podstaw nagrody, zgodnie z aktualnymi istotnymi tematami i ogólnym tematem dorocznej konferencji SERG. Około czerwca każdego roku SERG ogłasza zaproszenie do składania wniosków w celu znalezienia nowych zgłoszeń do nagrody. Nabór wniosków ogłaszany jest na stronie internetowej SERG oraz w jego biuletynie. Nagroda Sail of Papenburg przyznawana jest zwycięzcy co roku podczas Dorocznej Konferencji SERG.

Do udziału kwalifikują się regiony przygraniczne i transgraniczne oraz jednostki niższego szczebla, których celem jest wzmocnienie bezpośredniej współpracy sąsiedztwa ponad granicami państwowymi. Członkostwo w Unii Europejskiej lub SERG nie jest wymagane.

Hasłem na 2022 rok było: MŁODZIEŻ PRZEKRACZA GRANICE.

Laureaci nagrody Sail of Papenburg 2022: Europejski Region EUWT Region transgraniczny -Tyrol-Południowy Tyrol-Trentino (Austria/Włochy) - Projekt -„Euregio is young". Nagroda Specjalna: Partnerzy Projektu Interreg „Żywy Dunaj".

W wyjątkowych sytuacjach nagroda przyznawana jest także osobom indywidualnym za działalność na rzecz propagowania idei integracji europejskiej w dziedzinie współpracy transgranicznej. Aby

podziękować za wspieranie SERG w realizacji jego celów i realizacji zadań nagrodę otrzymali: Pani Danuta Hubner, Przewodnicząca Komisji Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego; Pan Michel Delebarre, były przewodniczący Komitetu Regionów; Pan Elmar Brok, Poseł do Parlamentu Europejskiego, Pan Joan Vallve, honorowy prezes SERG.

Informacja o realizowanym programie przez SERG – b-solutions

B-solutions to pilotażowa inicjatywa mająca na celu pokonanie prawnych i administracyjnych przeszkód na granicach lądowych UE. Jest promowana przez Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO) i zarządzana przez Stowarzyszenie Europejskich Regionów Przygranicznych (AEBR) jako jedno z działań zaproponowanych w komunikacie „Pobudzenie wzrostu i spójności w regionach przygranicznych UE”.

Istotą b-solutions jest dostarczanie rozwiązań transgranicznych przeszkód natury prawnej i administracyjnej. Oznacza to, że gminy i regiony przygraniczne oraz podmioty transgraniczne mają możliwość przedłożenia informacji o napotykanym przez nie przeszkodzie prawnej lub administracyjnej związanej z granicą. Wybrani kandydaci otrzymują wsparcie Komisji Europejskiej w celu usunięcia tych przeszkód związanych z granicami.

Od stycznia 2022 roku SERG weszło w nową fazę b-solutions i wdraża inicjatywę b-solutions 2.0 Solving Cross-Border Obstacles.

Konkurs b-solutions 2.0 skierowany jest do podmiotów publicznych i struktur transgranicznych zlokalizowanych wzdłuż wewnętrznych granic lądowych i morskich UE oraz wzdłuż granic UE z państwami EFTA (Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria) oraz IPA (Turcja, Albania, Czarnogóra), Serbia, Republika Macedonii Północnej, Bośnia i Hercegowina). Celem jest promowanie trwałych rozwiązań przeszkód natury prawnej i/lub administracyjnej, które utrudniają współpracę transgraniczną w tych regionach przygranicznych.

Wydarzenie roczne 29-30 września 2022 r. w Republice Serbii, Nowy Sad.

Programy funduszy pomocowych w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa

Fundusz Mikroprojektów Nisa-Nysa w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020

Euroregion Nysa pełni w programie INTERREG V-A funkcję Zarządzającego (Administradora) Funduszu Mikroprojektów odpowiedzialnego za całościową realizację polskiej części FM Nisa-Nysa. Do zadań Euroregionu należy m.in. organizacja naborów wniosków, konsultacje dla wnioskodawców i beneficjentów, zawieranie umów, weryfikacja rozliczeń, zatwierdzanie wniosków o płatność, czynności sprawozdawcze i planistyczne zw. z realizacją wskaźników programowych, itp. Obsługę projektów prowadzi Zespół Projektów Polsko-Czeskich. Partnerem Wiodącym - i zarazem Zarządzającym FM po stronie czeskiej - jest *Euroregion Nisa* w Libercu. Poniżej podano syntetyczne, liczbowe dane obrazujące stan realizacji FM.

Posiedzenia Euroregionalnego Komitetu Sterującego w 2022 r. – podstawowe dane dotyczące polskiej części FM.

	16 EKS	17. EKS	18. EKS	RAZEM
<i>Termin składania wniosków</i>	polscy wnioskodawcy nie składali wniosków w 16. naborze	16.05.2022	02.08.2022	---
<i>Termin posiedzenia EKS (procedura obiegowa - zakończenie)</i>	---	26.07.2022	04.10.2022	---
<i>Liczba zarejestrowanych wniosków</i>	---	6	4	10
<i>Liczba odrzuconych wniosków z powodów formalnych lub niezyskania 60 pkt, lub niepoprawienia wniosku</i>	---	1	0	1
<i>Liczba zarejestrowanych wniosków do rozpatrzenia przez EKS</i>	---	5	4	9
<i>Liczba zatwierdzonych wniosków</i>	---	5	4	9
<i>Liczba wstrzymanych wniosków</i>	---	0	0	0
<i>Liczba niezatwierdzonych wniosków</i>	---	0	0	0

Zatwierdzona wartość dofinansowania z EFRR (EUR)	---	75949,90	87205,39	163155,29
Zatwierdzona wartość dofinansowania z łącznej alokacji (w %)	---	1,99	2,29	4,28
Liczba zawartych umów	---	5	4	9

Realizacja planu finansowego

Wykorzystanie środków EFRR dla mikroprojektów	
Alokacja	3.811.906,00 €
Wykorzystane środki /*	4.151.604,93 €
Stopień wykorzystania dostępnej alokacji	108,91 %

*/ kwota EFRR w projektach zatwierdzonych do dofinansowania, z uwzględnieniem oszczędności w rozliczonych projektach – po rozliczeniu wszystkich projektów wykorzystane środki nie mogą przewyższyć wartości alokacji.

Wykorzystanie środków EFRR na zarządzanie	
Alokacja	693.094,00 €
Wykorzystane środki /**	562.752,48 €
Stopień wykorzystania dostępnej alokacji	81,19 %

**/ poniesione wydatki wg złożonych „Oświadczeń”

Wykorzystanie środków wg Jednostek Samorządu Terytorialnego (siedziby beneficjenta).

Kwoty dofinansowania dla projektów realizowanych przez organizacje inne niż JST zostały w poniższej tabeli przypisane do poszczególnych gmin wg siedziby beneficjenta. W wykazie uwzględniono także projekty polskich partnerów w projektach typu A z czeskim partnerem wiodącym /***. Podane kwoty dotyczą przyznanego dofinansowania.

GMINY

Lp.	GMINA / siedziba beneficjenta	Liczba projektów	Dofinansowanie EFRR [EUR]	Lp.	GMINA / siedziba beneficjenta	Liczba projektów	Dofinansowanie EFRR [EUR]
1	Bogatynia	5	80 176,71	23	Nowogrodziec	2	42 280,87
2	Bolesławiec m.	45	649 087,89	24	Olszyna	0	0,00
3	Bolesławiec gm.	4	15 316,83	25	Osiecznica	0	0,00
4	Bolków	0	0,00	26	Paszowice	3	42 803,12
5	Gromadka	0	0,00	27	Piechowice	2	14 813,28
6	Gryfów Śl.	0	0,00	28	Pieńsk	5	39 696,60

7	Janowice Wielkie	1	30 000,00	29	Podgórzyn	1	7 268,96
8	Jawor	3	52 522,20	30	Siekierczyn	0	0,00
9	Jelenia Góra	72	1 123 064,82	31	Stara Kamienica	7	140 069,34
10	Jeżów Sudecki	7	89 096,25	32	Sulików	0	0,00
11	Kamienna Góra m.	4	52 662,24	33	Szklarska Poręba	7	68 927,16
12	Kamienna Góra gm.	6	73 223,88	34	Świeradów Zdrój	2	47 957,30
13	Karpacz	1	26 098,54	35	Świerzawa	4	95 451,98
14	Kowary	14	238 758,30	36	Węgliniec	0	0,00
15	Leśna	6	44 946,65	37	Wleń	2	14 701,81
16	Lubań	1	10 767,89	38	Wojcieszów	4	69 049,02
17	Lubawka	12	175 366,13	39	Zawidów	0	0,00
18	Lubomierz	0	0,00	40	Zgorzelec	3	55 922,68
19	Lwówek Śl.	8	175 995,46	41	Zgorzelec gm.	0	0,00
20	Marciszów	1	8 477,85	42	Złotoryja m.	1	4 669,27
21	Mirsk	3	42 280,87	43	Złotoryja gm.	0	0,00
22	Mysłakowice	1	6 106,07			-	-
					RAZEM:	237	3 537 559,97

***/ projekt typu A z czeskim partnerem wiodącym – umowa jest zawierana pomiędzy czeskim Zarządzającym a czeskim partnerem wiodącym (PW) w ramach alokacji dla strony czeskiej; wskazana we wspólnym projekcie część całkowitej kwoty dofinansowania jest przeznaczona dla polskiego partnera

POWIATY (projekty realizowane przez Starostwa Powiatowe)

Lp.	POWIAT	Liczba projektów	Dofinansowanie EFRR [EUR]
1	Bolesławiecki	3	51 581,89
2	Jaworski	0	0,00
3	Karkonoski	4	85 810,26
4	Kamiennogórski	4	71 332,68
5	Lubański	0	0,00
6	Lwówecki	11	177 540,80
7	Zgorzelecki	0	0,00
8	Złotoryjski	0	0,00
	RAZEM	22	386 265,63

Województwo Dolnośląskie i instytucje spoza NTS III Jeleniogórskiego, mające agendy/oddziały na tym terenie

Liczba projektów	Dofinansowanie EFRR [EUR]
9	168 553,33

Projekty własne SGP ERN

Liczba projektów	Dofinansowanie EFRR [EUR]
3	59 226,00

Projekt „Ratujemy razem”, Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego – Grupa Karkonoska. Fot.: GOPR – Grupa Karkonoska

Projekt „Międzynarodowy Rajd Pojazdów Zabytkowych „Auto Retro Bez Granic””, Izerokarkonoski Klub Auto Retro. Fot.: Robert Pietraga

Projekt „Region Trójziemi – sport bez granic/sport bez barier”, Gmina Bogatynia. Fot.: Gmina Bogatynia

Projekt „Popularyzacja zjawisk geologicznych Euroregionu Nysa”, Gmina Miejska Złotoryja Fot.: Gmina Miejska Złotoryja

Fundusz Małych Projektów Interreg Polska–Saksonia 2014-2022

Realizacja projektu parasolowego pn. Fundusz Małych Projektów Interreg Polska – Saksonia 2014-2022 rozpoczęła się w roku 2016 i zakończyła w grudniu 2022. Projekt składał się z dwóch zadań: pierwsze to Fundusz Małych Projektów, w ramach którego udzielane było wsparcie finansowe ze środków EFRR dla polsko-niemieckich małych przedsięwzięć transgranicznych, a drugie to zarządzanie projektem parasolowym.

Realizacja Funduszu Małych Projektów w roku 2022

Nabór wniosków na projekty odbywał się w sposób ciągły. Terminy składania wniosków projektowych wynikały z terminów posiedzeń Komitetu Sterującego FMP, publikowanych na stronie internetowej www.euroregion-neisse.de. W roku 2022 odbyły się trzy posiedzenia KS FMP (08-09.02., 01-02.06., 19.09.2022). Na dwóch z tych posiedzeń przyznano dofinansowanie dla 6 projektów złożonych przez saksońskich wnioskodawców FMP, na łączną kwotę 100.926,50 EUR. Posiedzenie KS we wrześniu miało charakter podsumowujący, nowe wnioski projektowe nie były na nim zatwierdzane. Nabór na projekty z polskiej strony został zakończony w grudniu 2021.

Statystyka - liczba projektów

Tabela 1 – dane dotyczące okresu I-XII.2022

liczba projektów PL zatwierdzonych przez KS FMP w 2022	liczba rozliczeń PL, które wpłynęły do ERN w 2022	liczba projektów PL rozliczonych przez ERN w 2022	liczba projektów PL, dla których wypłacono pełne refundacje w 2022
0	15	15	15

Od początku realizacji FMP (tj. od 1.12.2015 do 31.12.2022), na dwudziestu czterech posiedzeniach KS FMP zatwierdzono do dofinansowania łącznie 178 projektów (polskich wnioskodawców). Do 31.12.2022 r. do sekretariatu FMP wpłynęły rozliczenia narastająco 161 projektów, wszystkie zostały rozliczone w ERN i przedstawione do kontroli z artykułu 23. Po poświadczeniu wydatków przez Kontrolera, beneficjentom zostały wypłacone pełne refundacje.

Tabela 2 – dane od roku 2016 do końca roku 2022

liczba projektów PL zatwierdzonych od początku realizacji FMP	liczba rozliczeń PL, które wpłynęły do ERN od początku realizacji FMP	liczba projektów PL rozliczonych w ERN od początku realizacji FMP	liczba projektów PL, dla których wypłacono pełne refundacje
178	161	161	161

Statystyka – środki finansowe

Budżet Funduszu Małych Projektów dla polskich wnioskodawców wyniósł 1.991.192,01 EUR. Dla polskich wnioskodawców nabór wniosków zakończył się w grudniu 2021, w 2022 nowe wnioski

nie były już zatwierdzane. Od początku realizacji FMP zatwierdzono 178 projektów złożonych przez polskich wnioskodawców na łączną kwotę 2.628.654,37 EUR. Ze 178 zatwierdzonych projektów zrealizowano 161 (3 umowy nie zostały zawarte, z czego 1 z powodu koronawirusa, 14 umów zostało rozwiązanych, z czego 12 z powodu koronawirusa) dofinansowanych ze środków EFRR w wysokości 1.914.935,14 EUR. Na koniec roku 2022 pozostało niewykorzystane 76.456,87 EUR.

Tabela 3

budżet FMP w EUR	środki EFRR zatwierdzone w 2022 roku w EUR	środki EFRR zatwierdzone od początku realizacji FMP w EUR	środki EFRR rozliczone od początku realizacji FMP w EUR	pozostałe środki z rozliczeń (niewykorzystane)
1.991.192,01	0,00	2.628.854,37	1.914.735,14	76.456,87

Stan na 31.12.2022

Przykłady projektów zakończonych w 2022

Projekt nr ERN-PL-20.11.27-1107 pn.: **Rowerowa przygoda na Trójstyku – transgraniczna koncepcja ścieżek rowerowych na terenie Gminy Bogatynia**, okres realizacji: 21.12.2020–31.03.2022, beneficjent: Gmina Bogatynia, kwota dofinansowania: **13 473,51 EUR**.

Cel projektu: Wzmocnienie współpracy transgranicznej między partnerami poprzez wypracowanie wspólnych standardów polityki rowerowej na pograniczu polsko – saksońskim.

Projekt zakładał opracowanie, wdrożenie i dystrybucję koncepcji przebiegu trasy rowerowej ER3b na terenie Gminy Bogatynia, gdzie wyznaczono szczegółowy przebieg i połączenie trasy z innymi trasami rowerowymi po polskiej i niemieckiej stronie, a także połączenie z koncepcją trasy zrealizowanej już przez Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej przebiegającej na północ od granic Gminy. Opracowanie to służyć będzie do przygotowywania dokumentów planistycznych i projektów budowlanych. Zakres koncepcji to: szczegółowy przebieg trasy i łączników, wykaz inwestycji niezbędnych do realizacji trasy, wykaz struktury własności działek, opis wymagań technicznych dla tras rowerowych, opis specyficznych uwarunkowań dla przebiegu i parametrów trasy wynikających m.in. z zapisów dokumentów planistycznych.

Projekt nr ERN-PL- 20.05.18-1025 pn.: **Wirtualne granice - polsko niemieckie warsztaty filmowe**, okres realizacji: 01.10.2021–31.03.2022, beneficjent: Bolesławiecki Ośrodek Kultury - Międzynarodowe Centrum Ceramiki, kwota dofinansowania: **12 725,66 EUR**.

Cel projektu: Pogłębianie transgranicznej współpracy pomiędzy instytucjami i mieszkańcami pogranicza polsko - saksońskiego poprzez zintensyfikowanie wspólnych działań w obszarze życia kulturalnego.

W ramach projektu przeprowadzono warsztaty filmowe w Bolesławcu. Wzięło w nich udział 25 osób (w tym 10 uczestników z Niemiec i 15 z Polski). Praca na planie filmowym skupiła się wokół tematów związanych z życiem codziennym mieszkańców terenów przygranicznych. Rezultatem warsztatów było 5 filmów, w których uczestnicy z Polski i z Niemiec omawiają swoje wrażenia po zapoznaniu się m.in. z kulinarnymi zwyczajami swoich sąsiadów, czy też z ikonami popkultury z Polski i Niemiec. Premierowe pokazy filmów odbyły się w Gorlitz (wzięło w nim udział 40 osób z Niemiec) w Bolesławcu (w pokazie uczestniczyło 60 osób z Polski). Wszystkie materiały filmowe zrealizowane w trakcie trwania warsztatów zostały udostępnione bezpłatnie na kanale YouTube/BOK-MCC. Każdy z filmów można obejrzeć w wersji dwujęzycznej (z polskimi i niemieckimi napisami).

Projekt nr ERN-PL-21.08.23-1167 pn.: **Polsko - niemiecki festiwal muzyczny "Szlakiem Gustava Heinze" cz. II**, okres realizacji: 01.10.2021-30.03.2022, beneficjent: Fundacja Natura Polska w Żarach, kwota dofinansowania: **19 947,49 EUR**.

Cel projektu: Intensyfikacja współpracy pomiędzy partnerami projektu.

Tematem przewodnim projektu była postać Gustava Heinze – organmistrza z Bieniowa. Uczestnicy wysłuchali koncertów, które odbyły się w kościołach w Żarach, Lubomyślu i w Görlitz. Odbył się również wykład tematyczny z prezentacją multimedialną, który przybliżył mieszkańcom pogranicza polsko - niemieckiego postać muzyka. Zorganizowano wycieczki po Lubomyślu i Görlitz - śladami muzycznymi Gustawa Heinze. Działania projektowe podsumowano wystawą plenerową pn. "Na szlaku Gustawa Heinze", prezentowaną w Żarach i w Görlitz. W projekcie uczestniczyło 150 osób z Polski i 120 osób z Niemiec.

Projekt nr ERN-PL-20.02.24-967 pn.: **Dzień Aktywnej Rodziny na pograniczu polsko-saksońskim**, okres realizacji: 01.06.2021-15.09.2021, beneficjent: Gmina Miejska Lubań, kwota dofinansowania: **9.788,69 EUR**.

Cel projektu: Wzmocnienie współpracy partnerskiej na polu kultury pomiędzy mieszkańcami Lubania i Miltitz.

Uczestnikami projektu były organizacje pozarządowe i grupy nieformalne z terenu powiatu lubańskiego oraz z Miltitz. W głównym wydarzeniu wzięło udział 250 osób z Polski i 112 osób z Niemiec. W programie znalazła się aktywna prezentacja na stoiskach oraz na scenie w formie happeningów działalności społecznej, kulturalnej i sportowej lokalnych społeczności, działaczy i artystów. Na imprezie można było korzystać z bezpłatnych atrakcji festynowych, w tym kolejki jeżdżącej ulicami Lubania. Wielkim zainteresowaniem cieszyły się warsztaty rękodzielnicze i ceramiczne oraz występy na scenie. Wydarzenie wpłynęło na umocnienie kontaktu z niemieckim partnerem. Przełożyło się również na promocję i upowszechnienie wiedzy o działalności organizacji i stowarzyszeń, które zaprezentowały się na pikniku. Promocję zyskały również miasta Lubań i Miltitz, które zaangażowały się w projekt, co pozytywnie wpływa na wykreowanie obrazu miejscowości otwartych na współpracę, aktywnych i działających na rzecz mieszkańców.

Zarządzanie projektem parasolowym

Zarządzanie projektem parasolowym obejmuje szereg proceduralnych czynności administracyjnych niezbędnych do zapewnienia prawidłowej realizacji Funduszu Małych Projektów. Administrowanie projektem parasolowym FMP w roku 2022 objęło m.in.:

- przygotowanie, organizację i przeprowadzenie posiedzeń Komitetu Sterującego FMP – w roku 2022 odbyły się trzy posiedzenia: 08-09.02.2022, 01-02.06.2022 oraz 19.09.2022 (podsumowujące),
- sporządzanie kwartalnych raportów z realizacji projektu parasolowego oraz wniosków o płatność, kierowanych do kontroli z artykułu 23 (Dolnośląski Urząd Wojewódzki) – sporządzono raporty za I, II, III i IV kwartał 2022,
- sporządzanie zbiorczych wniosków o płatność do Wspólnego Sekretariatu Programu Współpracy Interreg Polska – Saksonia 2014-2022 w systemie SL2014 – sporządzono 3 wnioski o płatność zgodnie z okresami raportowania (ostatni raport i wniosek o płatność końcową jest w trakcie przygotowania),
- bieżąca aktualizacja harmonogramu realizacji projektowego realizowana również w systemie SL,
- czynności planistyczne, a także wnioskowanie oraz rozliczanie środków z budżetu państwa na współfinansowanie kosztów związanych z realizacją małych projektów w imieniu beneficjentów FMP u dysponenta tych środków (Dolnośląski Urząd Wojewódzki),
- przygotowywanie dyspozycji wypłat środków z EFRR oraz z budżetu państwa dla beneficjentów FMP oraz wypłat ze środków EFRR dla partnera projektowego Euroregion Neisse e.V.,
- przygotowywanie umów i współpraca z ekspertami oceniającymi projekty pod względem merytorycznym i jakości transgranicznej,
- sporządzanie informacji dla Instytucji Zarządzającej oraz Wspólnego Sekretariatu (wg potrzeb),
- konsultacje dla wnioskodawców i beneficjentów FMP na każdym etapie realizacji projektów,
- weryfikacja administracyjna rozliczeń zrealizowanych projektów – w roku 2022 rozliczono 15 ostatnich projektów,

Obszarem najbardziej czasochłonnym oraz wymagającym największego nakładu pracy w roku 2022 był etap weryfikacji administracyjnej rozliczeń projektów.

Działania informacyjne, promocyjne i doradcze – objęły m.in. stałe konsultacje i doradztwo dla wnioskodawców i beneficjentów FMP (prowadzone bezpośrednio, telefonicznie oraz per e-mail), bieżące informacje prasowe dotyczące FMP publikowane na stronie internetowej www.euroregion-neisse.de, oraz na facebooku FMP i ERN, zakup przedmiotów promocyjnych przekazywanym beneficjentom FMP oraz przedstawicielom gmin członkowskich Euroregionu Nysa.

W dniu 8 grudnia 2022 roku w Sali Rajców jeleniogórskiego ratusza odbyło się spotkanie podsumowujące projekt parasolowy pn.: „Fundusz Małych Projektów Interreg Polska – Saksonia 2014-2022”. Głównym tematem tego spotkania były informacje statystyczne i podsumowujące FMP Interreg Polska – Saksonia w perspektywie finansowej 2014-2020. Bardzo interesującym punktem spotkania były prezentacje przykładowych projektów zrealizowanych w ramach FMP, swoje polsko-niemieckie przedsięwzięcia zaprezentowali przedstawiciele: Fundacji NATURA z Żar, Jeleniogórskiego Centrum Kultury, Gminy Miejskiej Zgorzelec oraz Bogatyńskiego Stowarzyszenia „Amazonki”. Przedstawione zostały również ramowe informacje dotyczące Funduszu Małych Projektów Polska - Saksonia w nowej perspektywie finansowania 2021-2027, w tym m.in.: zmiany procedur w stosunku do obecnych w ramach FMP oraz wstępny harmonogram realizacji.

Działania związane z zarządzaniem Funduszem Małych Projektów Interreg Polska – Saksonia 2014-2022 realizowane były w Euroregionie Nysa przez Zespół Programów Polsko-Niemieckich, w praktyce wszystkie czynności związane z realizacją Funduszu wykonywane były przez cztery osoby (pracownicy merytoryczni) pracujące w pełnym wymiarze etatu oraz jedną osobę zatrudnioną na 0,2 etatu (dyrektor).

Na koszty zarządzania projektem parasolowym w roku 2022 wydano 81.002,94 EUR. Całkowity koszt zarządzania od początku do końca realizacji projektu (01.12.2015–31.12.2022) wyniósł 430.788,44 EUR.

Polsko – Niemiecka Współpraca Młodzieży Jednostka Centralna w Euroregionie Nysa (wymiana szkolna i pozaszkolna)

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM) umożliwia spotkania i współpracę młodych Polaków i Niemców. Dofinansowuje i merytorycznie wspiera polsko-niemieckie projekty.

Euroregion Nysa współpracuje z PNWM od 1 stycznia 1996 r. i posiada status jednostki centralnej PNWM dla wymiany szkolnej oraz wymiany pozaszkolnej.

Euroregion Nysa udziela dofinansowania ze środków PNWM na spotkania młodzieży tak różnorodne w tematyce i formie, jak różnorodne są zainteresowania młodych ludzi – od np. tradycyjnych spotkań integracyjnych przez warsztaty teatralne czy międzyszkolne projekty ekologiczne lub historyczne, po mecze piłki nożnej.

Rok 2022 był dla organizatorów polsko-niemieckiej wymiany młodzieży nieco lepszy niż poprzednie dwa lata, w których z powodu pandemii koronawirusa liczba spotkań drastycznie spadła. Ma to odzwierciedlenie w liczbie wniosków o dofinansowanie ze środków PNWM, które wpłynęły do jednostki centralnej w ERN w 2022 roku – dofinansowano 23 projekty (11 w wymianie szkolnej i 12 w pozaszkolnej) na łączną kwotę 147.310,39 PLN. Dla porównania w roku 2020 odbyły się tylko dwa projekty w wymianie pozaszkolnej, a w roku 2021 – trzy. Projekty wymiany szkolnej w ogóle nie były realizowane. Dlatego też statystyka z roku 2022, choć nie jest imponująca, to cieszy, ponieważ widać, że polsko-niemiecka współpraca młodzieży ma się coraz lepiej.

Wymiana szkolna

Dla Szkół dofinansowanie PNWM jest często głównym źródłem finansowania realizowanych przez nie projektów wymiany młodzieży (zwłaszcza projektów jednodniowych w obszarze przygranicznym). Montaż finansowy tych projektów jest uzupełniany wkładem własnym pochodzącym z wpłat uczestników, środków komitetu rodzicielskiego bądź organu prowadzącego. Sprawdza się on przede wszystkim w projektach realizowanych w Polsce, w których poziom dofinansowania PNWM był bardzo dobry (tj. na poziomie średnio 93% obowiązujących w PNWM stawek). W 2022 z dofinansowania skorzystały tylko trzy szkoły, ale zrealizowały łącznie 11 projektów, w których udział wzięło 722 uczennic i uczniów z Polski i z Niemiec.

W 2022 roku w ramach wymiany szkolnej rozliczono 11 projektów na łączną kwotę dofinansowania 46.080,39 PLN.

Wymiana pozaszkolna

Podobnie jak w wymianie szkolnej dofinansowanie PNWM jest częścią montażu finansowego projektów wymiany młodzieży. Wkład własny zwykle pochodzi z wpłat uczestników i środków 110, własnych organizatora. W roku 2022 dofinansowanie przyznawane było przez Euroregion Nysa na

poziomie średnio 83% stawek ryczałtowych PNWM. W 2022 z dofinansowania skorzystało 6 podmiotów (w tym trzy organizacje pozarządowe), które zrealizowały łącznie 12 projektów z udziałem 637 dzieci i młodzieży z Polski i Niemiec.

W 2022 roku w ramach wymiany szkolnej rozliczono 12 projektów na łączną kwotę dofinansowania 101.230 PLN.

W roku 2022 dofinansowano łącznie 23 projekty na łączną kwotę 147.310,39 PLN.

Podmiotom realizującym wymianę udzielane były konsultacje dostosowane do indywidualnych potrzeb organizatorów. Znaczna ich część dotyczyła technicznych kwestii składania wniosku i rozliczania dofinansowania (w systemie Oase poprzez stronę internetową www.pnwm.org). Euroregion Nysa najczęściej udzielał indywidualnych instrukcji dotyczących aplikowania i rozliczania dofinansowania oraz wsparcia merytorycznego odpowiednio do przypadku czy też problemu. Do organizatorów polsko-niemieckiej wymiany młodzieży kierowana też była oferta projektów specjalistycznych organizowanych bezpośrednio przez PNWM w Warszawie.

Działania własne - wydarzenia

1. Koncert Jubileuszowy 30-lecia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

7 czerwca 2022 r. w Teatrze C.K.Norwida w Jeleniej Górze odbyły się uroczystości 30-lecia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Honorowego Patronatu udzielili Prezydenci trzech państw:

Pan Andrzej Duda – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Frank-Walter Steinmeier – Prezydent Republiki Federalnej Niemiec

Pan Miloš Zeman – Prezydent Republiki Czeskiej

Początkowo planowano dwa wydarzenia jubileuszowe: uroczysty koncert po stronie polskiej i galę po stronie niemieckiej. Ostatecznie zdecydowano się połączyć te wydarzenia w jednym przedsięwzięciu. Główny ciężar finansowy został zrealizowany w mikroprojekcie Interreg Czechy-Polska w postaci projektu własnego „Jubileuszowy koncert młodzieżowy 30-lecia Euroregionu Nysa”. Do finansowania gali włączyła się strona niemiecka (bankiet i tłumaczenia), a także strona czeska (wystawa okolicznościowa).

Po raz pierwszy jubileusz euroregionalny miał formułę otwartą dla publiczności. Do oficjalnych 150 gości dołączyło blisko 300 mieszkańców. Takiego audytorium jeszcze nigdy nie było.

Gala zawierała kilka połączonych elementów: muzyczny, o historii Euroregionu oraz o przyszłości. Część muzyczną zaprezentowali:

Chór dziecięcy „Wróbelki” przy Teatrze w Jabloncu nad Nysą (DPS Vrabčáci Jablonec nad Nisou),

Chór dziecięcy przy Szkole Podstawowej w Podgórzynie,

Eleni Ioannidou – śpiew,

Tadeusz Wnuk – śpiew,

Gracjan Szymczak – fortepian,

Maciej Gałęski – fortepian,

Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna przy Szkole Muzycznej I i II stopnia w Jeleniej Górze pod dyktando Radosława Dronia.

O historii, czyli o początkach powstania Euroregionu opowiadali:

Heinz Eggert, Jarosław Zámečník, Marcin Zawila.

Nad przyszłością zastanawiali się gospodarze uroczystości:

Piotr Roman, Bernd Lange i Martin Půta, czyli trzej Prezydenci Euroregionu.

Koncert jubileuszowy 30-lecia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa Teatr im.C.K.Norwida Jelenia Góra

2. Wystawa w Warszawie w ramach 30 – lecia ERN

W ramach Jubileuszu 30 - lecia Euroregionu obchodzonego z powodu pandemii z rocznym opóźnieniem w roku 2022, zorganizowano prezentację Euroregionu połączoną z wystawą projektu Interreg Polska-Saksonia (mikroprojekt) "Z inspiracji wspólnego dziedzictwa". Muzeum Zabawek w Karpaczu ze środków samorządu Karpacza przygotowało materiały wystawowe. Tablicę z prezentacją Euroregionu Nysa przygotowało Biuro ERN. Miejsce na wystawę zapewniło Narodowe Centrum Kultury. Wystawa na Krakowskim Przedmieściu trwała od 22 czerwca do 20 lipca 2022.

3. Senat

W roku 2022 podjęto rozmowy w zakresie organizacji posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu RP. Posiedzenia takie odbywały się zawsze przy okazji jubileuszy Euroregionu Nysa. Ostatnie miało miejsce w roku 2017. Są one inicjowane przez Euroregion Nysa i dotyczą polskiej współpracy transgranicznej. W październiku 2022 odbyły się konsultacje z przewodniczącym Komisji senatorem Bogdanem Klichem oraz Kancelarią Senatu. Zaproponowano by tym razem konferencja odbyła się w terminie między marcem a kwietniem 2023 na obszarze Euroregionu Nysa.

4. Konsultacje z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W roku 2022 przeprowadzono konsultacje z resortem w zakresie wprowadzenia do wniosków finansowych ze środków Ministerstwa swistego ' bonusu' dla zatwierdzonych mikroprojektów ze środków Interreg w Euroregionie Nysa. Wnioski takie mogłyby liczyć na dodatkowe punkty w ramach konkursów ministerialnych. Na bazie wstępnych ustaleń uzgodniono kontynuację konsultacji w roku 2023.

5. Współpraca z Uniwersytetem Wrocławskim

W roku 2022, z powodu pandemii nie zrealizowano finału Konkursu "Uczę się bezpiecznie żyć" w Gmachu Głównym Uniwersytetu Wrocławskiego. Natomiast uczestniczono w spotkaniach dotyczących badań w zakresie bezpieczeństwa jakie Uniwersytet miałby realizować ze środków Województwa Dolnośląskiego. Uzgodniono, że tematyka będzie konsultowana w roku 2023. W ramach badań znajdzie się analiza poziomu skuteczności Konkursu "Uczę się bezpiecznie żyć".